

GræsUkrudtsPionererne / 1 problem – 3 løsninger testet

PROBLEM

Vinterraps kickstarter bekæmpelse af rajgræs

Mors: Ingen frøspild i vinterraps skal give en god start for at hindre ny opformering af rajgræs. Vejret udfordrer dog IPM-strategierne.

Af Carsten Fabricius, landskonsulent, Seges Innovation Det har stort set regnet, lige siden Thomas Bennedsgaard høstede sin vinterraps i efteråret 2023. På den svære, kuperede lerjord på den nordlige del af Mors giver det udfordringer, når man gerne vil gøre noget mod italiensk rajgræs.

- Det er vanskeligt at dyrke vårbyg på lerjorden. Derfor vil jeg helst have vinterhvede, siger Thomas Bennedsgaard.

I mange år var det kun vinterhvede og vinterraps, der indgik i sædskiftet på arealerne, der samtidig blev drevet pløjefrit. Det gav mulighed for at italiensk rajgræs fik overtage

get i marken. I de seneste år er der kæmpet for at minimere bestanden. Det er sket med brug af weedwiper, håndlugning og en målrettet pløjning. Dog uden at problemet er blevet løst. Rajgræsset er desværre også blevet resistent mod ALS-midler. Derfor er forårsopfølgning med Cossack uden virkning.

God bekæmpelse i raps I efteråret 2022 startede vi de tre forsøgspareller op med vinterraps. Vejret med os, så der kunne etableres en god vinterraps efter vinterhvede.

Thomas Bennedsgaard sår altid raps med en Heva-grubber med 50 centimeters

rækkeafstand. Inden såning blev arealet harvet med en discharve i fem centimeters dybde for at genere snegle.

Lars Andreasen, der er planteavlskonsulent hos Fjordland, lod være med at foretage en øverlig harvning, men såede vinterrapsen direkte med grubbesåmaskinen. Vinterrapsen blev sået 15. august.

Seges harvede sin parcel, og såede først vinterrapsen 10 dage senere med rotorharve. Opharvning og udsat såning fungerede som et falsk såbed.

I efteråret blev optalt henholdsvis 86 og 87 rajgræsplanter per kvadratmeter i Thomas's og Seges-parcellen,

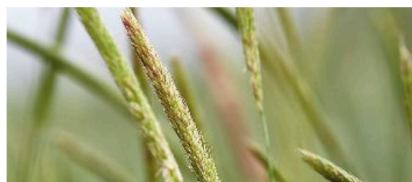
mens den direkte såning hos Fjordland kun gav en fremspiring på 11 rajgræsplanter per kvadratmeter. Alle parceller blev behandlet med Focus Ultra og Kerb.

Til høst var der ingen rajgræsaks at se i marken, men der kunne findes enkeltplanter i åbninger ved sprøjtespor. Effekten af den uberørte jord mellem grubbetænderne aktiverede ikke en ny fremspiring af jordpulvens rajgræsfrø.

Udfordrende sæson

Der blev høstet gode udbytter i vinterrapsen i alle tre parceller. Efter høst af raps uden frøspild fra rajgræs gælder det om at vælge rigtigt for at mi-

På Thomas Bennedsgaards arealer på Mors er der problemer med italiensk rajgræs. Billedet er fra sommeren 2022, hvor et anstrengt sædskifte og pløjefri dyrkning gennem en årrække havde medført, at der var meget italiensk rajgræs i hveden. Foto: Seges

Serie om græsukrudt

Gennem tre år afprøver 10 landmænd nye veje til at bekæmpe problematisk græsukrudt i deres marker. De 10 bedrifter er markeret på kortet. Vi er nu i år tre - følg med hver måned i 2024 og lidt ind i 2025.

Hver måned præsenteres problemet og tre løsninger i form af tre forskellige IPM-strategier - fra landmanden, konsulenten og Seges. De tre løsninger er blevet afprøvet og sammenlignet i praksis i en forsøgsmark med storparceller hos landmanden. Til sidst konkluderes på, hvad der virkede bedst mod det problematiske græsukrudt.

nimere en ny opformering, og at få fuld effekt af falsk såbed og minimal jordbearbejdning.

I årets afprøvning kommer regn til at spille en afgørende rolle. Thomas og Fjordland såede begge vinterhvede i efteråret, mens Seges etablerede vårbyg i foråret 2024.

Thomas såede sin vinterhvede tidligt, mens Fjordland såede vinterhvede sent.

Den megen regn i efteråret betød desværre, at omsåning af Fjordlands parcel blev nødvendig til foråret. Det viser de udfordringer, som håndtering af rajgræs kan løbe ind i.

Landmanden

LØSNING 1

En veletableret og tidligt sået vinterhvede giver basis for et stort udbytte på den svære lerjord på Mors.

Thomas Bennedsgaard driver Tødsøgaard med 512 hektar ved Nykøbing Mors.

Tidlig såning sikrer konkurrencestærk hvede

Det er ikke efter teoribogen, men Thomas Bennedsgaard sår vinterhveden tidligt på sin stive lerjord.

- Jeg hører, hvad I siger, men jeg tør ikke.

Sådan siger Thomas Bennedsgaard, da vi diskuterer etablering af vinterhvede efter vinterraps.

Diskussionen går på, at tidlig såning af vinterhvede ikke er godt for opformering af italiensk rajgræs, og derfor bør udsættes.

- Lerjorden her på Mors er næsten ufarbar efter megen regn, og vinterhveden skal helst etableres tidligt for at blive god, siger Thomas Bennedsgaard.

Derfor endte det sidste efterår med, at vinterhveden blev etableret 7. september.

- Det er imod alle IPM-tanker, men så må vi udføre andre tiltag i forhold til at udnytte, at der ikke var frøspild af rajgræs i vinterrapsen, sagde Thomas Bennedsgaard i efteråret 2023.

Efter høst af vinterrapsen blev der harvet tre gange. Der blev harvet i fire centimeters dybde 9. og 20. august, og inden såning blev der 3. september harvet i otte centimeters dybde.

Der blev nedvisnet med glyphosat inden harvning forud for såning. Hveden blev sået med rotorharve. Udsædsmængden af sortsblandingen var 307 planter per kvadratmeter.

I efteråret blev hveden sprøjtet 14. september med 1,0 liter Boxer + 0,7 liter Mateno Duo per hektar. Det skete efter Mateno Duo timeren for at fastsætte det rette tidspunkt i forhold til græsukrudtets fremspiring.

I april blev der sprøjtet med 0,4 liter Topik per hektar mod rajgræs. Der var stort set ikke italiensk rajgræs i parcellen i juni.

Min strategi

- Øverlig harvning.
- Falsk såbed og nedvisning med glyphosat.
- Optimal effekt af efterårsmidler.